

Adjunct-directrice verpleging van het Binnengasthuis Marie H.E. Debrus (in donkere jurk met witte muts) en geneesheer-directeur J.E. Stumpff in de tuin van het Amsterdamse Binnengasthuis rond 1895 (foto Stadsarchief Amsterdam).

Marie H.E. Debrus (1853-1913)

Behalve het feit dat Marie Henriëtte Emilie Debrus aanwezig is geweest bij de eerste oprichtingsvergadering van *Nosokómos*, en samen met verpleger J.H.H. Siestrop op 28 mei 1901 werd benoemd als eerste bestuursleden van *Nosokómos* met verpleegkundige achtergrond, is helaas maar weinig over Marie bekend. Toch was ze een gelauwerde directrice verpleging. Dat blijkt uit vier dingen die men via de website van het Centraal Bureau voor Genealogie (www.wiewaswie.nl) over haar kan vinden. Marie Debrus werd in 1853 naar alle waarschijnlijkheid te Maastricht geboren. Ze was de oudste dochter van de Maastrichtse strohoedenmaker Jean-Pierre Debrus en modewerkster Maria Anna Hubertina Godding. Marie zelf plaatste in 1898 de volgende advertentie in de krant:

Zuster M. Debrus brengt bij deze haren oprechten dank voor de vele bewijzen van belangstelling, haar betoond op 24 februari laatstleden.

Die dag moet ze haar 12,5 jarig jubileum gevierd hebben als adjunct-directrice van het Binnengasthuis te Amsterdam. In een lang artikel van de hand van G. Hellinga over 'het toezichthoudend en dienstpersoneel van de Amsterdamse Gasthuizen in vroeger tijden' uit 1943 staat namelijk dat de titel van 'eerste hoofdverpleegster' in het Binnengasthuis werd vervangen door die van 'adjunct-directrice', nadat in juni 1885 een opvolgster was aangetreden voor de toen vertrekkende 'eerste hoofdverpleegster'. Dat Debrus toen werd aangenomen zal betekenen dat zij een opleiding tot ziekenverpleegster had afgerond, naar alle waarschijnlijkheid die van Het Witte Kruis.

Haar twee zussen (en één zwager) plaatsten een overlijdensadvertentie in de krant van 27 december 1913, n.a.v. Marie's overlijden die dag, op 60-jarige leeftijd. Ook bedankten zij begin januari 1914 per krantenadvertentie voor 'de vele blijken van deelneming' die zij hadden ondervonden bij het overlijden van 'hun geliefde Zuster Mejuffrouw Marie Henriëtte Emilie Debrus, bij leven Adjunct-directrice van het Binnen-Gasthuis.' Marie werd begraven op 31 december 1913, op de rooms-katholieke begraafplaats te Buitenveldert.

Literatuur:

Hellinga G. (1943). Geschiedenis van het ziekenhuiswezen. Het toezichthoudend en dienstpersoneel der Amsterdamsche gasthuizen in vroeger tijden. *Het Ziekenhuiswezen*, 16, 206-229: 227, noot 2.

Mooij, Annet (1999) . *De polsslag van de stad. 350 jaar academische geneeskunde in Amsterdam*. Amsterdam: De Arbeiderspers, 335.

Rijpstra-Verbeek, Mimi (1962/1968). *Dienend in het Wit. Het levensverhaal van Zuster Meyboom*. Amsterdam: Meulenhoff/De Tijdstroom, 52-53.